

EZÉKIEL 6-10.

Lapozzunk Bibliánkban Ezékiel könyvének 6. fejezetéhez! Ezékiel ebben a fejezetben Izráel hegyeit szólítja meg. Izráel népe hamis isteneknek emelt oltárokot a hegytetőkön – Moloknak, Mammónnak és Baalnak, ezért a próféta most a hegyek, az áldozóhalmok helyei ellen prófétál, megjövendölve a sivárságot és elhagyatottságot, amely vár rájuk. A 36. fejezetben Ezékiel ismét Izráel hegyeihez intézi prófeciáját, itt azonban már azt jövendöli, hogy a sokáig kietlen és elhagyatott hegyekbe visszatér az élet. Érdekes tehát egymással szembeállítani ezt a két fejezetet! A nép a hegytetőkön imádta hamis isteneiket, így magára vonta Isten ítéletét, és a hegyek is kietlenné váltak. Később azonban Isten megígéri, hogy újra benépesíti azt a területet, és népével együtt Isten áldása is visszatér.

„Így szólt hozzám az ÚR igéje: Emberfia, vesd a tekintetedet Izráel hegyeire, és prófétálj ellenük! Ezt mondd: Izráel hegyei, halljátok meg az én Uramnak, az ÚRnak az igéjét! Ezt mondja az én Uram, az ÚR a hegyeknek és a halmoknak, a medreknek és a völgyeknek: Én most fegyvert bocsátok rátok, és elpusztítom áldozóhalmaitokat” – vagyis a hamis istenek imádatának helyeit - „Elpusztulnak oltáraitok, összetörnek tömjénező oltáraitok, és odadobom a halálra sebzetteket bálványaitok elé. Odavetem Izráel fiainak holttesteit bálványaik elé, és odaszórom csontjaitokat oltáraitok köré. Minden lakóhelyeteken rommá lesznek a városok, és elpusztulnak az áldozóhalmok, hogy oltáraitok is rommá legyenek, és elpusztuljanak. Összetörik és megsemmisítik bálványaitokat, szétzúzzák tömjénező oltáraitokat, és tönkreteszik csinálmányaitokat. Hullanak köztetek a sebesültek. Akkor megtudjátok, hogy én vagyok az ÚR!” (1-7. vers) – Ezékiel tehát mészárlást jövendöl. Az áldozóhalmok elpusztulnak, a bálványok megsemmisülnek, Izráel fiainak csontjait pedig, akik Istentől elfordulva bálványokat imádtak, odaszórják majd a hamis istenek oltára köré. A 7. versben érdekes kijelentéssel találkozunk, mely 62-szer fordul elő Ezékiel könyvében: „Akkor megtudjátok, hogy én vagyok az Úr!”. A nép hamis isteneket imádott, Isten pedig kijelenti, hogy elpusztítja bálványaikat, sőt az őket imádókat, és „akkor megtudjátok, hogy én vagyok az Úr!”. Érdekes, hogy amikor a 38. fejezetben Isten arról beszél, hogyan pusztítja el az Izraelre támadó orosz csapatokat minden szövetségesükkel, szintén hasonlóképpen zárja üzenetét: „Így mutatom meg, hogy nagy és szent vagyok, és megismertetem magamat a sok néppel, és megtudják majd, hogy én vagyok az Úr” (23. vers). Isten ezt akarja megtanítani népének. Elfordultak tőle, hamis isteneket imádtak, ezért újra meg újra megismétli: „Kiöntöm rátok ítéletem, és amikor megteszem, megtudjátok, hogy én vagyok az Úr!”.

De az Úr hozzáteszi: *„De hagyok maradékot. Lesznek, akik megmenekülnek a fegyvertől, a népek közé szétszóródva az országokban” (8. vers).* Isten kemény ítéletet öntött ki Izraelre, melynek kapcsán sokan fel is teszik a kérdést, vajon miért volt ilyen szigorú tulajdon népével szemben? Az Igében viszont

azt olvassuk, hogy akinek sokat adtak, attól sokat is kívánnak. Isten rendkívül megáldotta Izráelt. Tulajdonképpen Izráel népe volt a legáldottabb az egész földkerekségen. Pál is felteszi a kérdést, majd megválaszolja azt: *„Mi akkor a zsidó előnye, vagy mi a körülméletés haszna? Minden szempontból sok. Elsősorban az, hogy Isten rájuk bízta igéit”* (Róma 3:1-2). Isten rájuk bízta parancsolatait, rendelkezéseit. Isten kimondhatatlanul sokat bízott a zsidókra, mivel azonban sokat kaptak, Isten sokat is kíván tőlük. Legyen ez számunkra is figyelmeztetés, hiszen Isten nekünk is olyan sokat adott – Igéjének ismeretét és megértését -, így sokat is kíván tőlünk. Isten tehát többször is szigorúan megítélte népét, de minden alkalommal megőrzött egy csoportot, egy maradékot, bár a nép nagy része elhagyta hitét. Mindig is így volt ez. A nép körében mindig akadnak olyanok, akik hűek maradnak Istenhez. Így volt ez akkor is, amikor Izráel népe szinte egy emberként fordított hátat az Úrnak, és Jezábel, illetve férje Aháb vezetésével a Baalt kezdték imádni. Illés akkortájt szállt versenybe a Baal prófétáival a Karmel-hegyen, és miután Isten tűzzel felelt kérésére, az emberek pedig egy időre mellé álltak, Illés megragadta a lehetőséget, fogta a Baal 450 prófétáját, és lemészárolta őket. Jezábel épp házon kívül volt, de amikor visszatért és értesül arról, amit Illés tett papjaival, halálosan megfenyegette a prófétát. Illés ekkor futásnak eredt, és egészen a Sínai-hegyig menekült, ott pedig elrejtőzött az egyik barlangban. Az Úr azonban a barlang kijáratához édesgette a prófétát, és megkérdezte tőle: *„Illés, mit csinálsz itt?”*. Illés pedig így válaszolt: *„Nagyon buzgólkodtam az Úrért, a Seregek Istenéért, mert Izráel fiai elhagyták a szövetséget, lerombolták oltáraidat, prófétáidat pedig fegyverrel ölték meg. Egyedül én maradtam meg, de az én életemet is el akarják venni”* (1Királyok 19:14). Illés tehát azt mondogatta: *„Már csak én maradtam. Hamarosan engem is elkapnak, és akkor senki sem marad, Uram, aki melléd állna!”*. Az Úr azonban így felelt: *„Van még Izráelben hétezer ember, akik nem hajtottak fejet a Baal előtt!”*. Az Istenhez hűek csoportja ez, és bár a nép nagy része elhagyta hitét, mégis maradt egy aprócska csoport, akik nem hamis isteneket követtek. Isten is tudta, ki azok, akik nem hajtottak fejet a Baal előtt.

Isten mindig meghagy majd egy kisebb csoportot, a zsidó nép sohasem pusztul el teljesen. Abból a kis csoportból pedig olyanokat támaszt, akik őt imádják és dicsérik. Tény, hogy bár Izráel népének már eddig is nagyobb szörnyűségekben volt része, mint bármelyik más népcsoportnak a világon, a legrosszabb - ami még a holokausztnál is szörnyűségesebb -, még csak most következik. Arra az időszakra gondolok, amit a Biblia, és mindenekelőtt a Jelenések könyve a nagy nyomorúság időszakaként emleget, amikor a zsidó népet megtéveszti egy Európában megjelenő vezető, akit közülük sokan megváltójukként ünnepelnek majd, mert szövetségre lép velük, és segít templomuk újjáépítésében. Amikor viszont ellenük fordul, belép a frissen felépült templomba, megáll a szent helyen, kijelenti magáról, hogy Isten, és elvárja, hogy mindenki istenként imádjja, a zsidó nép ellenáll, ő pedig óriási haraggal fordul ellenük. Isten azonban ebben az esetben is megőriz egy maradékot, akik Petra sziklavárosába menekülnek majd, hol Isten

gondoskodik róluk három és fél éven át. A korábban messiásként ünnepeelt vezető minden erejével igyekszik majd elpusztítani a zsidókat, és mivel komoly hatalomra tesz szert, a zsidókra kemény üldöztetés vár szerte a világon. Szomorú látni, hány egyszerű ember szívében vannak napjainkban is antiszemita érzések. Ismerek olyan embereket, akik egyszerűen gyűlölik a zsidókat. Nincs is rá igazi okuk, de úgy tűnik, az antiszemitizmus valahogy jelen van a bűnös ember szívében. A zsidók pedig sajnálatos módon oly sok üldöztetésnek voltak már kitéve a világban! Isten azonban megőriz majd egy hozzá hű csoportot, egy maradékot, és a királyság korában, amikor Jézus visszatér és megalapítja országát, a zsidó nép ismét virágzásnak indul, és ismét áldottabb lesz minden más népnél a földön. A zsidókra kiöntött eddigi ítéletek, illetve az eljövendő ítélet szomorú dolog, de ne feledjük, hogy Isten mégis mindig hűségesen megőriz egy csoportot – erről ír Pál is a Róma 11-ben.

„De hagyok maradékot. Lesznek, akik megmenekülnek a fegyvertől, a népek közé szétszóródva az országokban” (8. vers) – ne pusztítja el őket teljesen. És bizony érdekes látni napjainkban is, hogy bárhol él a zsidóság, mindig megőrzi nemzeti öntudatát. *„Akkor majd megértik megmenekültjeitek a népek közt, ahová fogságba vitték őket, hogy én törtem össze tőlem elfordult parázna szívüket”* – mellyel más isteneknek ajándékozták szerelmüket - *„és bálványaikkal paráználkodó szemüket. Megundorodnak önmaguktól gonoszáguk miatt, mert mindenféle utálatosságot követtek el. Akkor majd megtudják, hogy én vagyok az ÚR”* – újra megismétli – *„Nem hiába mondtam meg, hogy ilyen veszedelmet hozok rájuk”* (9-10. vers) – meglátják, hogy amit mondtam, komolyan is gondoltam. *„Így szól az én Uram, az ÚR: Csapd össze a kezed, dobbants a lábaddal,”* – Ezékiel rendkívül színes egyéniség lehetett. Emlékeztek, hogy az előző igerészben azt a utasítást kapta Istentől, feküdjön a bal oldalára 390 napig, illetve véssen bele bizonyos dolgokat a téglákba, most pedig tapsolnia kell az emberek előtt, és dobbantania a lábával - *„és mondd: Jaj Izráel házának a sok gonosz, utálatos dolog miatt! Fegyver, éhínség és dögvész miatt fognak elhullani! Aki messze van, dögvészben hal meg, aki közel van, fegyvertől esik el, és aki az ostromlottak között marad, az éhen hal. Így töltöm ki rajtuk haragomat. Majd megtudjátok, hogy én vagyok az ÚR,”* – ebben a fejezetben immáron harmadszor mondja ezt Isten - *„amikor ott hevernek a halálra sebzettek a bálványok között, az oltárok körül, minden magas halmon, minden hegycsúcson, minden bujazöld fa és minden lombos cserfa alatt; mindenütt, ahol engesztelő illatáldozatot szoktak bemutatni bálványaiknak. Kinyújtom a kezemet ellenük, sivárrá és kietlenné teszem az országot, minden lakóhelyüket a pusztától Dibláig. Akkor majd megtudják, hogy én vagyok az ÚR!”* (11-14. vers). Mindezek közepette Isten annak bélyegét próbálja rányomni szívükre, hogy ő az Isten.

„Így szólt hozzám az ÚR igéje: Te, emberfia - mondta az én Uram, az ÚR -, vége van Izráel földjének!” – először tehát Izráel hegyeiről prófétált Ezékiel, most pedig a földről – *„Jön a vég az ország*

négy oldalán” (1-2. vers). A héber eredetiben ez az igerész egy versformájában íródott, és pár modern fordítás törekszik is arra, hogy ezt a formát adja vissza.

„Most véged lesz! Rád zúdítom haragomat, elítéllek úgy, ahogy megérdemled, megbüntetek minden utálatos tetteidért” (3. vers) – megkapják, amit tetteik érdemelnek. Adjunk hálát Istennek irgalmáért és kegyelméért! Dávid is így imádkozott: *„Könyörülj rajtam kegyelmeddel, Istenem, töröld el hűtlenségemet nagy irgalmaddal!”* (Zsolt. 51:3). Isten valóban irgalmas, ha azonban az ember elutasítja irgalmát, nem marad más, mint a félelmetes ítélet napja. A nép is elutasította Isten irgalmát és megcsúfolta a kegyelem lelkét, ezért Isten kihirdeti felettük a gyalázatos tetteik szerinti eljövendő ítéletet. *„Nem szánakozom rajtad, és nem leszek könyörületes, hanem megbüntetek, ahogy érdemled: utálatos tetteid következménye utolér. Akkor megtudjátok, hogy én vagyok az ÚR”* (4. vers) – az imádott bálványokkal ellentétben rólam megtudhatjátok majd, hogy én vagyok az Úr. *„Így szól az én Uram, az ÚR: Egyik veszedelem jön a másik után! Jön a vég, jön a vég! Rád virradt, jön már! Jön rátok a felfordulás, ország lakói! Jön már az az idő, közel van az a nap, amelyen rémület lesz a hegyeken víg ének helyett! Most már hamarosan kitöltöm rajtad lángoló haragomat, elbánok veled haragomban; elítéllek úgy, ahogy megérdemled, és megbüntetek minden utálatos tetteidért. Nem szánakozom, és nem leszek könyörületes. Úgy bánok veled, ahogy megérdemled: utálatos tetteid következménye utolér. Akkor megtudjátok, hogy én, az ÚR, vagyok az, aki ver!”* (5-9. vers). Az ismétlés költői eszközét találjuk ebben az igerészben, amely tehát a héber eredetiben egy vers formájában íródott, és bár a fordításban ez nem érzékelhető, a héberben igazán költői, és van egy különleges ritmusa is.

„Itt van az a nap, eljött már! Eljött a felfordulás, virágozik a törvénysértés, virít a kevélység. Az erőszak bűnös uralommá lett. Nem marad belőlük semmi, sem gazdagságukból, sem tömegükből, sem előkelőikből. Eljött az idő, elérkezett a nap! A vevő ne örüljön, az eladó ne búsuljon, mert minden gazdagságot utolér a harag. Az eladó nem veheti vissza, amit eladott, még ha életben maradna is, mert a látomás minden gazdagságra vonatkozik, és visszavonhatatlan, hiszen még az életét sem tarthatja meg senki a bűne miatt” (10-13. vers). Abban az időben gyakran előfordult, hogy valakinek a családi birtokot kellett áruba bocsátania, mert anyagi gondokkal küszködött. A családi örökség eladása azonban óriási tragédiának számított, hiszen az ember a szüleitől örökölte azt a földet. A családi örökséget szent örökségnek tekintették, amelyet maradéktalanul tovább kellett adni a gyermekeknek. Így az emberek gyakran egész életüket a családi vagyon megóvására és megőrzésére tették fel, hogy aztán átörökíthessék a következő generációra. Amikor viszont valaki szorult helyzetbe került és kénytelen volt áruba bocsátani, az adásvételi szerződésben mindig volt egy olyan tétel, amely garantálta a tulajdonosnak, hogy meghatározott időn belül visszavásárolhatja az adott földet. Ha pedig ő nem volt rá képes, egy közeli rokon is élhetett ezzel a lehetőséggel. A családi örökség eladása tehát általában szomorú esemény volt,

bár a vevő természetesen örült. Isten azonban azt mondja: „Eljött az idő! Ti, akik földeket vásároltok, nincs többé minek örülnötök, mert nem sokáig lesz a tiétek! Ti pedig, akik most gyászolva adjátok el földeteket, ne szomorkodjatok, mert még visszavásárolni sem lesz lehetőségetek! Mindannyiótoknak el kell hagynia ezt a földet!”.

„Fújjátok csak a kürtöt, készítsetek elő mindent! Nem fog senki harcba menni, mert izzó haragom elért minden gazdagságot” (14. vers). A kürt megfújása Izráel esetében többet jelentett a fegyverbe hívásnál. Izráel esetében a kürtzengés azt is jelképezte, hogy az Úr s velük indul a csatába. Isten azonban azt mondja, ez esetben hiába fújják a kürtöt, Isten többé nem megy velük a harcba. „Megfújhatjátok ugyan a kürtöt, de többé nem segítetek! Az ellenségeitek kezébe kerültek!”.

„Kint fegyver pusztít, bent dögvész és éhínség. Aki a mezőn van, fegyvertől hal meg, aki a városban van, azt éhínség és dögvész emészti meg. És ha lesznek is, akik megmenekülnek, olyanok lesznek, mint a bűgő galambok a hegyeken, mindnyájan nyögnek bűneik miatt” (15-16. vers). Akik megmenekülnek, fennhangon gyászolják majd a történeteket. „Minden kéz elerőtlenedik, minden térd vizes lesz. Zsákruhát öltenek, rettegés lepi meg őket, minden arcon szégyenpír lesz, mindenki fején kopaszság” (17-18. vers). Gyászolni fognak tehát – leborotválják fejüket. „Ezüstjüket az utcára dobják, és aranyuk szemétkébe kerül. Ezüstjük és aranyuk nem tudja megmenteni őket az ÚR féktelen haragjának a napján. Éhségüket nem elégíthetik ki, gyomrukat nem tölthetik meg vele. Ez csak bűnbe vitte őket. Díszes ékességével büszkélkedtek, sőt utálatos és förtelmes bálványokat csináltak belőle. Ezért tettem azt szemétké. Prédául adtam az idegeneknek, és zsákmányul a föld bűnöseinek, akik gyalázatra használják” – a szentélyről van itt szó, amit beszennyeznek - „Elfordítom tőlük arcomat, és meggyalázzák szent helyemet” – a titkos helyet, a szentek szentjét is meggyalázzák - „Rablók hatolnak be oda, és meggyalázzák. Készítsd a láncot, mert tele van az ország törvényesített vérontással, és tele van a város erőszakkal. De én idehozom a leggonoszabb népeket, és birtokba veszik a házakat. Véget vetek az erőszak kevélységének, és meggyalázzák a szentélyeket. Rettegés jön; békét keresnek, de hiába. Egyik baj a másik után jön, egyik hír a másik után érkezik. Látomást keresnek a prófétánál, de hiába; nem tud útbaigazítást adni a pap, sem tanácsot a vén. A király gyászolni fog, a fejedelmet borzadás környékezi, és az ország népének megbénul az ereje. Úgy bánok velük, ahogy megérdemlik. Ahogyan ők ítélték, úgy ítélem meg őket. Akkor megtudják, hogy én vagyok az ÚR” (19-27. vers). Isten szörnyű ítéletet önt ki rájuk, ahogy Isten templomát megszenteltségtelenítik és lerombolják, az embereket pedig elűzik, vagy épp a kardnak, a betegségnek, vagy épp az éhínségnek esnek áldozatul.

Ezen a ponton Ezékiel könyvének egy új részéhez érkeztünk, ami lényegében az első prófécia konklúziója. 8. fejezet: „A hatodik esztendőben, a hatodik hónap ötödik napján, amikor a házamban ültem, Júda vénei pedig előttem ültek, az én Uramnak, az ÚRnak a keze ott megérintett” (1. vers). Ezékiel tehát ott ült a házában Izráel néhány vénjével együtt, amikor megérintette őt az Úr keze. „Egy alakot

láttam, amely tűzhöz volt hasonló. Derekától lefelé tűznek látszott,” – a görög Szeptuaginta egyébként a „tűzhöz volt hasonló” kifejezést emberhez hasonlóan fordítja. A héberben az „esh” kifejezés jelenti a tüzet, míg az „ish” embert jelent, a görög Szeptuaginta fordítói pedig úgy érezték, ez esetben az „ish”-ről van szó, ezért emberhez hasonlóan fordították a fent említett kifejezést. A szövegekörnyezet alapján talán helyes is ez a megfogalmazás - *„derekától fölfelé pedig ragyogónak látszott, ezüstösen csillogónak. Mintha egy kéz nyúlt volna ki, megragadott engem a hajamnál fogva. Fölemelt engem a lélek az ég és a föld közé, és elvitt Jeruzsálembe isteni látomásban, a Belső-kapu bejáratához, amely észak felől van, ahol az Istent bosszúságra ingerlő bálvány foglalt helyet. De megjelent ott Izráel Istenének a dicsősége. Ugyanolyan volt, mint amilyent a völgyben láttam”* (2-4. vers). Ez volt Ezékiel látomása a kerúbokról az 1. fejezetben. Ebben az esetben tehát Ezékiel a vének körében üldögél, amikor hirtelen egy tűzhöz, vagy emberhez hasonló alakot pillant meg, derekától lefelé tűznek látszott, derekától felfelé pedig ragyogónak, ezüstösen csillogónak. És akkor kinyúlt egy kéz, megragadta a prófétát, fölemelte az ég és föld közé, és elvitte Jeruzsálembe, a belső udvar északi kapujához, ahol megpillantotta azt az utálatosságot, amely miatt a nép magára vonta Isten ítéletét.

„Ezt mondta nekem: Emberfia! Tekints észak felé! Föl is tekintettem észak felé, és megláttam a kaputól északra egy oltárt, ahol az Istent ingerlő bálvány volt a bejáratnál. Azután ezt mondta nekem: Emberfia! Látod-e, mit művelnek? Olyan nagy utálatosságot művel itt Izráel háza, hogy miattuk el kell távoznom szentélyemből. De még más nagy utálatosságokat is fogsz látni” (5-6. vers). „Látod, mit művelnek itt? Milyen utálatosságokat követnek el? De a legrosszabbat még nem is láttad!” – mondja Isten. *„Azután bevitt engem az udvar bejáratához, és láttam, hogy egy rés van a falban. Azt mondta nekem: Emberfia! Törj át a falon! Áttörtem a falon, és láttam ott egy ajtót. Majd ezt mondta nekem: Menj be, és nézd meg, hogy milyen gonosz, utálatos dolgokat művelnek ott! Be is mentem, és láttam, hogy mindenféle csúszómászónak és förtelmes állatnak a képe, és Izráel házának valamennyi bálványa be volt vésvé köröskörül a falba”* (7-10. vers). Ezékiel tehát bekukkantott, és mindenféle ocsmány rajzot látott a falon. *„Ott állt előttük Izráel háza vénei közül hetven férfi, közöttük Jaazanjáhú, Sáfán fia”* – Sáfán kancellár volt abban az időben, amikor Hilkiájá főpap Jósiás uralkodásának idején megtalálta a törvénykönyvet. Jósiás már korábban is bizonyos szellemi reformokat kezdeményezett az országban, amikor azonban Sáfán felolvasta neki a törvénykönyvet, rá kellett döbennie, mennyire eltávolodott a nép az Úr útjaitól. Ekkor mind Jósiás, mind a nép, még teljesebb bűnbánatot tartott, és megtisztította az országot az utálatos bálványoktól. Sáfán tehát hű kancellár volt, fia azonban inkább csak egy patkány! Ezékiel pedig megpillantja Jaazanjáhút, Sáfán fiát a vénekkel együtt.

„Mindegyiknek tömjénező volt a kezében, és illatos füstfelhő szállt fölfelé. Akkor ezt mondta nekem: Emberfia! Látod, hogy mit művelnek Izráel házában a vénei a sötétben, mindegyik a maga

bálványának fülkájénél?! Mert ezt mondják: Nem lát bennünket az ÚR! Elhagyta az ÚR ezt az országot!” (11-12. vers). Van ebben az egészben valami örületes. Ezékiel egy bizonyos ponton lerombolja a falat, majd bekukucskál, és mindenféle pornográf rajzot talál a falakon. Isten pedig elárulja neki, hogy ezzel a vének fejébe, fantáziájuk szüleményébe, a gondolataikban élő szennyes képekbe nyerhetett bepillantást. Pedig állítólag ezek a férfiak voltak Izráel lelki vezetői! Fejük mégis telve volt mindenféle mocskossággal. Bizony súlyos felismerés, hogy Isten belelát a fejünkbe, és pontosan látja gondolatainkat. Engem ez mindig kijózanít. Isten még legrejtettebb gondolataimat is látja. Látja mindazt, amit fejemben elképzelek. Ezért olvassuk az Igében, hogy minden gondolatot foglyul kell ejtenünk a Krisztus Jézusban való engedelmességre. Ezek a vének azt mondogatták, hogy úgysem látja őket az Úr, sőt Isten elhagyta az országot, pedig mindkettőben tévedtek! Isten igenis látta, és nem hagyta el őket.

„Majd ezt mondta nekem: Még más nagy utálatosságokat is fogsz látni, amiket művelnek. És bevitt engem az ÚR háza kapujának a bejáratához, amely északra van. Asszonyok ültek ott, akik Tammúzt siratták” (13-14. vers). Tammúz egy babiloni istenség volt, mégpedig a feltámadás istene, akit mindig tavasszal imádtak, amikor virágzásnak indultak a fák. Ősszel pedig, amikor a fák levelei sorra elszáradtak, az emberek gyászolták Tammúzt. De a következő évben, amikor újra kirügyeztek a fák, nagy ünnepséget szerveztek és tojást festettek, Tammúz feltámadását ünnepeelve. Hiszen a tavasz az új élet jelképe, a tojás pedig az élet állandó körforgásáé, ahogy a tojásból kikelnek a csibék, majd tojást tojnak, hogy újabb kiscsibék szülessenek. Ilyenkor tehát hatalmas ünnepségeket szerveztek és tojást festettek, mint nálunk is húsvétkor. Hozzá kell azonban tennünk, hogy a hasonlóság semmiképpen sem véletlen. Szomorú de igaz, hogy az egyház idővel átvette Tammúz feltámadás-ünnepének pogány gyakorlatát, bár húsvétnek nevezte el, sőt még egy húsvétvasárnapot is kijelölt hozzá. Ezért aztán napjainkban is vannak gyülekezetek, ahol húsvét ünnepén húsvéti tojásvadászatot szerveznek, és húsvéti tojásokat osztogatnak a gyerekeknek. A korai egyház esetében nem olvasunk arról, hogy egy bizonyos napon ünnepelték volna Krisztus feltámadását. Mivel azonban a pogányok kijelöltek egy tavaszi napot, amelyen Tammúz feltámadását ünnepelték, az egyház nem akarta, hogy a hívek úgy érezzék, ők mindebből kimaradnak, így arra a napra tették Jézus feltámadását, mondva, hogy ők is festhetnek tojásokat, és minden mást, de onnantól kezdve a keresztények Jézus feltámadását ünnepelték azon a napon. Nem tudom, vajon mit is gondolhat erről Isten. De érdekelne. Az Úr így szólt Ezékielhez: „Gyere, mutatok neked valamit, ami igencsak nyugtalanító. Látod azokat az asszonyokat? Tammúzt siratják. Nem az eljövendő pusztulás miatt sírnak, nem is a földüket beszennyező bűn miatt, sőt nem is erkölcsi romlottságuk miatt, hanem egyedül Tammúz miatt!”.

„Ezt mondta nekem: Láttad-e, emberfia? Még ezeknél is nagyobb utálatosságokat fogsz látni. És bevitt engem az ÚR háza belső udvarába. Az ÚR temploma bejáratánál, a csarnok és az oltár között mintegy huszonöt férfi volt, háttal az ÚR temploma felé, arccal kelet felé fordulva, és kelet felé leborulva

imádták a napot” (15-16) – kelet felé fordulva, háttal imádták tehát a napot, háttal az Úr templomának, ami azt is jelképezte, hogy egyúttal Istennek is hátat fordítottak. Amikor Jeruzsálemben járok, mindig ellátogatok a Templomhegyre. Ott áll a Sziklatemplom a hegy kellős közepén, én pedig hallgatom, ahogy a hangosbemondó imára hívja az embereket, és figyelem, ahogy előveszik kis imaszőnyegüket, rátérdelnek, majd leborulnak, és kelet felé fordulva imádkoznak ott a Templomhegyen. Mind a mai napig az a kép jut róla eszembe, ami Ezékiel elé tárult, amikor odavitte őt egy látomásban Isten azokhoz, akik Istennek hátat fordítva, kelet felé fordulva imádkoztak. *„Akkor ezt mondta nekem: Látod, emberfia? Nem volt elég az, hogy Júda háza olyan utálatos dolgokat művelt, amelyeket itt elkövettek! Még az országot is elárasztották erőszakkal, és engem újra meg újra bosszantottak! Nézd, hogy tartják a szőlőhajtásokat az orruk előtt!”* (17. vers) – ezt használták egyes pogány rítusokban, amelyek kimondhatatlanul szörnyűségesek voltak. Isten pedig kijelenti: *„De én majd elbánok velük haragomban, nem szánakozom, és nem leszek könyörületes. Kialthatnak hozzám bármilyen nagy hangon, nem hallgatom meg őket”* (18. vers).

9. fejezet: *„Ezután így kiáltott nagy hangon a fülem hallatára: Eljött a város büntetésének ideje. Mindenkinek a kezében ott van már a pusztító eszköz”* (1. vers). Ezékiel tehát hallja, amint Isten odakiált az ítéletet hozó angyaloknak. *„Íme, hat férfi jött a Felső-kapu felől, amely északra néz, fegyver volt mindegyiknek a kezében. De volt közöttük egy gyalcsba öltözött férfi,”* – Jézus Krisztus, akit több, ezzel párhuzamos ígerészben is megtalálunk - *„akinek íróeszközök voltak az oldalán. Bejöttek, és odaálltak a rézoltár mellé. Ekkor Izráel Istenének a dicsősége fölemelkedett a kerübről, amely fölött volt, a templom küszöbéhez vonult,”* – az Úr Lelke és Isten dicsősége kezdi elhagyni Izráelt, nincs többé a szentek szentjében, mert a templom küszöbéhez vonult, majd a keleti kapuhoz vezet útja, azt követően pedig az Olajfák hegyéhez kelet felé, hogy végül teljesen eltávozzon Izráelből – *„és szólította a gyalcsba öltözött férfit, akinek az oldalán íróeszközök voltak”* (2-3. vers). *„Ezt mondta neki az ÚR: Menj végig a városon, Jeruzsálemen, és tégy jelt azoknak az embereknek a homlokára, akik sóhajtoznak és nyögnek amiatt a sok utálatos dolog miatt, amit elkövetnek benne”* (4. vers). Az tehát, akinek kezében az íróeszközök voltak, azt az utasítást kapja az Úrtól, hogy jelölje meg mindazokat, akiket elszomorított a sok utálatosság. Hadd mondjam el, hogy amikor csak újság kerül a kezembe, engem is elszomorít mindaz, ami az országunkban történik. Isten tehát arra utasítja, jelölje meg azokat, akik emiatt gyászolnak.

„A többieknek pedig ezt mondta a fülem hallatára: Menjetek utána végig a városon, és öldököljetek, ne szánakozzatok, és ne legyetek könyörületesek! Gyilkoljátok az öreget, az ifjat és a szüzet, a gyermekeket és az asszonyokat, hadd pusztuljanak! De azokhoz az emberekhez ne nyúljatok, akiken jel van! Az én szentélyemnél kezdjétek el! Elkezdtek tehát az öregeken, akik a templom előtt voltak” (5-6. vers). Emlékeztek arra, amikor Péter kijelenti: *„Mert itt van az az idő, amikor elkezdődik az ítélet az Isten*

háza népén” (1Péter 4:17). Utalás ez Ezékiel könyvének erre a részére, amikor Isten utasítást ad, hogy szentélyénél kezdjék végrehajtani az ítéletet. Majd Péter hozzáteszi: „Ha pedig először rajtuk kezdődik, akkor mi lesz a vége azoknak, akik nem hisznek Isten evangéliumában? És ha az igaz is alig menekül meg, akkor hova lesz az istentelen és a bűnös?” (18. vers). Ami pedig a megjelölteket illeti, erre vonatkozóan is találunk egy párhuzamos ígérést a Jelenések 7-ben, ahol négy angyal áll a föld négy sarkán féken tartva a föld négy szelét, készen arra, hogy elpusztítsák a földet. És akkor egy másik angyal is megjelenik, aki így szól: *„Ne ártsatok a földnek, se a tengernek, se a fáknak addig, amíg homlokukon pecséttel meg nem jelöljük a mi Istenünk szolgáit. És hallottam a pecséttel megjelöltek számát: száznegyvennégyezer pecséttel megjelölt Izráel fiainak minden törzséből”* (Jel. 7:3-4). Rajtuk nem fogtak azok a csapások, amelyek ezután sújtották a földet. Megint csak azt látjuk tehát, hogy Isten egy adott csoportot, egy maradékot megőriz. Jeruzsálemben is élt az embereknek egy Istenhez hű csoportja. Isten pedig azt kéri itt Ezékielben, hogy jelöljék meg őket, és őrizzék meg életüket a mészárlás idején.

„Majd ezt mondta nekik: Tegyétek tisztátalanná a templomot, és töltsétek meg az udvarokat halálra sebzettekkel!” – amikor valaki holttestet, vagy elhullott állat tetemét érintette, tisztátalanná vált egy álló napig. Ilyenkor nem is léphetett be a templomba, hogy ott Istent imádjá. Isten azonban azt mondja itt, hogy tegyék tisztátalanná a templomot, egyszerűen csak öljék le az embereket ott a templom udvarain - *„Menjetek! Ők tehát mentek, és öldököltek a városban. Amíg öldököltek, én ott maradtam, arcra borultam, és így kiáltottam: Ó, Uram, URam! El akarod pusztítani Izráel egész maradékát, amikor kitöltöd haragodat Jeruzsálemben? De ő így felelt nekem: Izráel és Júda házának a bűne igen-igen nagy, hiszen tele van az ország vérontással, és tele van a város törvénysértéssel, mert azt mondják, hogy elhagyta az ÚR az országot, és nem lát az ÚR. Azért én sem szánakozom, és nem leszek könyörületes: fejükre olvasom tetteiket. Ekkor a gyolcsba öltözött férfi, akinek íróeszközök voltak az oldalán, ilyen jelentést tett: Megtettem, amit parancsoltál”* (7-11. vers).

10. fejezet: *„Azután láttam, hogy a boltozaton a kerúbok feje fölött egy zafírfényű trónushoz hasonló látvány tűnt fel”* (1. vers) – megint csak hasonló ez a látomás Isten trónjáról, mint amit Ezékiel az 1. fejezetben látott a Kebár folyónál. *„Az ÚR pedig ezt mondta a gyolcsba öltözött férfinak: Menj be a kerúbok alatt levő kerekék közé, rakd tele mind a két markodat a kerúbok között levő parázzsal, és szórd azt a városra! Be is ment a szemem láttára. A kerúbok a templomtól jobbra álltak, amikor a férfi bement, és felhő töltötte be a belső udvart. Akkor az ÚR dicsősége fölemelkedett a kerúbról, a templom küszöbénél. A templom megtelt a felhővel, az udvar pedig megtelt az ÚR dicsőségének a fényével”* (2-4. vers). Az ember önkéntelenül is felkiált: ó, de gyönyörű! Pedig valójában tragikus, mert Isten dicsőségét látjuk itt eltávozni. *„A kerúbok szárnyainak zúgása elhallatszott a legszélső udvarig, mintha a mindenható Isten hangja szólt volna. Amikor azt parancsolta a gyolcsba öltözött férfinak, hogy vegyen tüzet a kerúbok*

között levő kerekék közül, akkor az bement, és megállt a kerék mellett. Az egyik kerúb pedig kinyújtotta kezét a kerúbok közül a kerúbok között levő tűz felé, vett belőle, és odatette a golyócsba öltözött férfi markába, az elvette, és eltávozott. A kerúbok szárnyai alatt emberi kéz alakja látszott. Láttam, hogy négy kerék volt a kerúbok mellett, egyik kerék az egyik kerúb mellett, másik kerék a másik kerúb mellett, és olyanok voltak a kerekék, mint a ragyogó drágakövek. Mind a négynek az alakja egyformának látszott: mintha egyik kerék a másik kerékben lenne. Amikor jártak, négy irányban tudtak menni, és nem kellett megfordulniuk, amikor jártak, hanem amerre az első akart menni, arra ment a többi is; nem kellett megfordulniuk, amikor jártak” (5-11. vers). Négy kerúbot látott tehát, kik szárnyaikkal egymást érintették, miközben befelé voltak fordulva, és egyenes vonalakban közlekedtek, fejüket pedig nem kellett sem jobbra, sem pedig balra fordítaniuk, ahogy mozogtak.

„Egész testük és hátuk, kezeik és szárnyaik, meg a kerekék körös-körül tele voltak szemekkel, mind a négynek a kereke. A kerekéket pedig valaki a fülem hallatára forgóknak nevezte. Négy arca volt mindegyiknek: az első kerúbarc volt,” – az első fejezetben úgy írja ezt le Ezékiel, mint egy bika arcát. Most azonban egy másfajta szemszögből látja ugyanazokat az arcokat. Most lentről néz felfelé, és ebből a látószögből inkább kerúbarcra hasonlított, amit látott, bármilyen legyen is az - „a második arc emberarc, a harmadik orozslánarc, a negyedik pedig sasarc” (12-14. vers). Ismét azt látja tehát Ezékiel, hogy a kerúboknak négy arca van, mindegyik irányba egy. „És fölemelkedtek a kerúbok. Ez az az élőlény, amelyet a Kebár folyó mellett láttam. Amikor a kerúbok jártak, a kerekék is jártak mellettük, amikor pedig a kerúbok fölemelték szárnyaikat, hogy fölemelkedjenek a földről, a kerekék sem maradtak el mellőlük. Ha azok álltak, ezek is álltak, ha azok fölemelkedtek, ezek is fölemelkedtek velük, mert az élőlény lelke irányította őket. Akkor elvonult az ÚR dicsősége a templom küszöbétől, és helyet foglalt a kerúbok fölött. A kerúbok pedig fölemelték szárnyaikat, szemem láttára fölemelkedtek a földről, és elindultak a kerekékekkel együtt. Az ÚR háza keleti kapujának a bejáratánál megálltak, és Izráel Istenének dicsősége ott volt fölöttük” (15-19. vers). Most tehát Isten dicsősége már a keleti kapunál van. „Ez az az élőlény, amelyet a Kebár folyó mellett láttam, Izráel Istene alatt, és fölismertem, hogy ezek kerúbok. Négy arca volt mindegyiknek, és négy szárnya volt mindegyiknek; a szárnyaik alatt olyanforma kezük volt, mint az embernek. Arcuk hasonló volt azokhoz az arcokhoz, amelyeket a Kebár folyó mellett láttam, meg az alakjuk és ők maguk is. Mindegyik előre nézve tudott menni” (20-22. vers).

Itt persze a próféta megint abba a klasszikus nehézségbe ütközik, hogy emberi nyelven próbál olyan dolgokat leírni, melyek szinte leírhatatlanok, és melyeket még sohasem látott – angyali lényeket, kerúbokat. Látja a színeket, a szemeket, az arcokat, és igyekszik olyan hű jellemzést nyújtani, amilyenre csak képes. A leírás alapján ugyan valamiféle torzszülöttnek tűnhetnek ezek a lények, hiszen sohasem láttunk még hozzájuk fogható – négy arccal és villámgyors mozgással! Ezékiel kezét viszont megköti

behatárolt emberi szókinccse. De hiszen mindig nehézségekbe ütközünk, ha emberi nyelven próbáljuk jellemezni a menny dolgait. Jézus is ezt mondta Nikodémusnak: „*Ha a földi dolgokról szóltam nektek és nem hisztek, akkor hogyan fogtok hinni, ha majd a mennyekről szólok nektek?*” (János 3:12). Ha már a földi dolgokat is nehezen öntjük szavakba, vajon hogyan is írhatnánk le szavakkal a menny dolgait? Vajon hogyan magyarázhatnánk el egy ausztrál bennszülöttnek, milyen a számítógép, illetve hogyan működik? Hiszen ő nem ismeri a modern technika vívmányait, szókinccséből pedig hiányoznak az arra vonatkozó szavak. Amikor Pál apostol elragadtatott a mennybe – márpedig ő aztán rendkívül okos ember volt -, maga mondta, hogy a mennyben látottakat képtelenség, sőt mi több, szörnyű véték lenne szavakba önteni. Maga Pál apostol is lehetetlennek tartotta a feladatot, így aztán meg sem próbálkozott vele. Biztos vagyok benne, hogy minden mással együtt, amit a mennyben adnak nekünk, egy új szókinccset is kapunk, hogy képesek legyünk leírni egymásnak a menny dolgait. Ezékiel tehát emberi szavakkal próbálja jellemezni a szellemi lényeket, illetve a mennybéli történéseket, és bár tudása legjavát adja, szókinccse határt szab próbálkozásának. És persze azt se feledjük, hogy Ezékiel idejében még nem léteztek a mai technikai vívmányok! Kíváncsi lennék, vajon ha ma látnánk egy kerúbot, mennyire térne el a mi jellemzésünk Ezékielétől. Nem tudom. Ezékiel arról ír, hogy a kerúbok szárnyaikkal megérintették egymást – Ezékiel ugye biztosan madárszárnyakra gondolt. De a mi lelki szemünk előtt akár egy vadászgép szárnyai is megjelenhetnek már! És talán azt is mondanánk, hogy olyan hangjuk van, mint amikor felszáll egy vadászgép. Elképzelhető, hogy mi már teljesen más szavakat használnánk az Isten trónja körüli kerúbok leírására, mint annakidején Ezékiel. A lényeg azonban, hogy Ezékiel könyvének 1. és 10. fejezetben olvashatjuk a kerúbok leírását, mellyel párhuzamba állítható a Jelenések 4. fejezete, melyben János ugyanezeket a lényeket jellemzi a mennyben. Érdekes már most jobban megismerkednetek velük, mert amikor János a mennyben találja magát, először a kerúbokat pillantja meg, és szerintem valószínűleg mi is őket látjuk majd meg először, amikor belépünk a mennybe. Hiszen ha nem ismered majd fel őket, mert nem olvastad el figyelmesen az említett ígéréseket, bizony tátott szájjal járkálsz majd a mennyben fel s alá, és mindenki számára egyértelmű lesz, hogy nem csináltad meg a házi feladatot! Érdekes lesz, amikor egy napon majd belépünk ebbe a szellemi dimenzióba, és végre megpillanthatjuk a való világot – nem ezt a mulandó világot, mely most is elmúlófélben van már, hanem az örökkévaló világot, Isten országát.

Az Úr áldjon és őrizzen benneteket ezen a héten, és erősítsen, ahogy egyre gonoszabb idöket élünk. Erősítse meg az Úr az életeteket Krisztusban és növelje hiteteket! Jézus nevében, ámen.

